

Nr 5/1969-70.

LAG- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande nr 5/1969-70 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om nyttjande av åkermark. (nr 42/1969).

Sedan landstinget över förenämnda framställning inbegärt lag- och ekonomiutskottets betänkande har utskottet behandlat ärendet och får härmed vördsamt anföra följande:

Utskottet, som i ärendet hört lantrådet Martin Isaksson och lagberedningssekreteraren Sune Carlsson ävensom gemensamt med finansutskottet diskuterat ärendet, har ställt sig synnerligen skeptiskt gentemot de i lagförslaget föreslagna åtgärderna. Såsom i remissdebatten och även i övriga sammanhang framhållits, borde i landskapet varje hektar fullgod åkerjord tagas i bruk för att bereda sysselsättning och utkomstmöjligheter för landsbygdens minskande befolkning.

Denna tankegång måste dock vika för de hårda realiteter som kräver en minskning av vårt lands brödsäds- och smörproduktion även om man kan ifrågasätta om landskapet överhuvudtaget bidrar till överproduktion. Den i riket genomförda åkerpaketeringen har dessutom, som i framställningen sägs, sociala aspekter varför en underlåtenhet att här införa samma möjligheter kunde ställa en del medborgare i landskapet i en annan och sämre ställning än motsvarande personer i riket. Denna synpunkt i förbindelse med den av landskapsstyrelsen föreslagna möjligheten till återutarrendering av reserverad åkermark, vilket fortfarande omfattats av landskapets producentorganisationer, har gjort att utskottet kunnat omfatta det i framställningen ingående lagförslaget, likväl med nedannämnda undantag.

I 15 § 2 mom. stadgas som en förutsättning för återutarrendering att arrendevederlaget skall uppgå till minst samma belopp som åkerreserveringsersättningen. Med beaktande av att endast vissa delar i landskapet har en så hög arrendenivå på mark som skulle motsvara den föreslagna ersättningen för åkerreservering, för närvarande 250 mark per hektar för de första 14 hektaren, anser utskottet att bestämmelsen i denna paragraf om arrendevederlagets storlek något skulle modifieras så att arrende kunde komma ifråga i hela landskapet. Med hänsyn till detta och för att giva landskapsstyrelsen möjlighet att på grund av sociala skäl och eljest då ett uppföljande av utvecklingen så kräver utarrendera till reservering erbjuden åker även till ett lägre belopp än motsvarande ersättning för åkerreservering anser utskottet att en starkt begränsad undantagsmöjlighet skall införas, vil-

ket föranlett en ändring av 15 § 2 mom. I samma paragrafs 1 mom. anser utskottet ett förtydligande vara påkallat och har därför i sista meningen efter ordet "produktionen" infört ordet " enbart".

Vid granskningen av lagförslaget har utskottet konstaterat att hänvisningen i 5 § 6 mom. till 4 mom. bör rättas så att hänvisningen gäller 5 mom. I samma paragrafs 3 mom. sista mening bör ordet " skall" utbytas mot ordet "må".

Hänvisande till det ovan sagda får utskottet härmed värdsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga lagförslaget dock sålunda att 5 § 3 och 6 mom. samt 15 § 1 och 2 mom. erhåller följande lydelse:

5 §.

Uppsäger ägaren icke avtalet senast tre månader före avtalsperiodens slut, fortgår avtalet i treårsperioder, dock högst nio år räknat från början av den första avtalsperioden. Av giltig orsak må även senare, dock före avtalsperiodens slut gjord uppsägning godkännas.

Landskapsstyrelsen må häva förnyat avtal, om i 5 mom. stadgade förutsättningar icke längre föreligger.

15 §.

Inom ramen för de anslag landstinget för ändamålet i ordinarie årsstaten årligen upptar må landskapet arrendera viss till reservering erbjuden åker. I arrendeavtalet, som på framställning av vederbörande kolonisationsnämnd ingås mellan landskapsstyrelsen och lägenhetsägaren, skall upptagas särskilda villkor om nyttjandet av den genom avtalet till landskapets disposition ställda åkermarken. Härvid bör iakttagas att åkermarken användes till komplettering av annat gårdsbruk på ett sätt, som främjar produktionen enbart av grödor, för vilka finnes marknadsutrymme.

I 1 mom. avsett arrendeavtal skall ingås för minst tre år och skall beträffande förlängning av avtalstiden särskilda villkor intagas i avtalet. Arrendevederlaget skall, därest synnerliga skäl icke annorlunda förutsätter, uppgå till minst samma belopp, som ersättningen för

åkerreservering enligt 9 och 14 §§.

Mariehamn, den 27 november 1969.

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Valter Nordas

ordförande

./ Bjarne Olofsson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Valter Nordas, viceordföranden Viktor Arvidsson samt ledamöterna Einar Hambrudd, Olof Jansson och Olof Lindström.